

267.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA REFORM ROLNYCH WYDANE W POROZUMIENIU Z MINISTREM SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 28 marca 1929 r.

w sprawie wykonania ustawy z dnia 20 czerwca 1924 r. o uwłaszczeniu w województwach wschodnich (Dz. U. R. P. z r. 1929 Nr. 24, poz. 254).

Na mocy art. 25 ustawy z dnia 20 czerwca 1924 r. o uwłaszczeniu b. czynszowników, b. wolnych

ludzi i długoletnich dzierżawców w województwach: nowogródzkim, poleskim, wołyńskim, wileńskim, oraz w powiatach: grodzieńskim, wołkowyskim, bielskim, białostockim i sokólskim woj. białostockiego w brzmieniu, ogłoszonym w załączniku do obwieszczenia Ministra Reform Rolnych z dnia 27 marca 1929 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 20 czerwca 1924 r. (Dz. U. R. P. z r. 1929 Nr. 24, poz. 254) zarządza się co następuje:

§ 1. Powoływane w tem rozporządzeniu artykuły ustawy bez bliższego określenia dotyczą ustawy z dnia 20 czerwca 1924 r. w przedmiocie uwłaszczenia b. czynszowników, b. wolnych ludzi i długoletnich dzierżawców w województwach wschodnich w brzmieniu, ogłoszonym w załączniku do obwieszczenia Ministra Reform Rolnych z dnia 27 marca 1929 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 20 czerwca 1924 r. (Dz. U. R. P. z r. 1929 Nr. 24, poz. 254), paragrafy zaś dotyczą niniejszego rozporządzenia.

Do art. 4.

§ 2. Umowa dzierżawna nie rozwiązuje się przez śmierć dzierżawcy i jego spadkobiercy wchodzą w prawa zmarłego niezależnie od woli właściciela.

§ 3. W przypadkach, gdy umowa dzierżawna przewiduje cesję umowy za piśmienną zgodą właściciela, dla nabycia praw do dzierżawy w rozumieniu punktu e art. 4 zachowanie tego obowiązku nie jest konieczne, o ile właściciel cesję tę w jakiegokolwiek innej formie wyraźnie lub milcząco uznał.

Do art. 5.

§ 4. Postanowienia art. 5 stosują się tylko do osób, wymienionych w art. 4.

§ 5. Na skutek zgłoszonych zarzutów przez właściciela lub w razie powzięcia przez komisję wątpliwości, co do wiarygodności danych, dostarczonych przez użytkownika, komisja uwłaszczeniowa sprawdza, czy nie zachodzą okoliczności, przewidziane w art. 5. W tym przypadku komisja uwłaszczeniowa:

- a) jeśli sprawdzenie dotyczy istnienia okoliczności, przewidzianej w p. a art. 5, wyznaczy użytkownikowi odpowiedni termin dla przedstawienia należytego poświadczenia obywatelstwa polskiego;
- b) jeśli sprawdzenie dotyczy istnienia okoliczności, przewidzianych w p. b i c art. 5, zwróci się do właściwej władzy o stwierdzenie istnienia tych okoliczności;
- c) jeśli sprawdzenie dotyczy istnienia okoliczności, przewidzianych w p. d, f, g i h art. 5, wyznaczy właścicielowi gruntów, o których uwłaszczenie chodzi, termin dla udowodnienia zgłoszonych zarzutów.

§ 6. Zmiana granic dzierżawionego gruntu lub całkowita zamiana dzierżawionego gruntu na inny tego samego właściciela nie stanowi przerwy w stosunku prawnym w rozumieniu p. d art. 5. W tym

przypadku uwłaszczenie następuje na ostatnio użytkowanych gruntach z zachowaniem postanowień art. 23.

§ 7. Przy obliczaniu obszaru gruntów, posiadanych przez dzierżawcę tytułem własności, nie bierze się w rachubę uprawnień służebnościowych z temi gruntami związanych.

Do art. 7.

§ 8. Każdy z członków komisji uwłaszczeniowej winien mieć swego zastępcę, powołanego w tym samym trybie, co i członek, którego zastępuje. W przypadku, gdy zawakuje stanowisko któregośkolwiek członka komisji uwłaszczeniowej lub jego zastępcy, komisarz ziemski winien niezwłocznie zwrócić się do starosty o wyznaczenie przedstawiciela albo za pośrednictwem okręgowego urzędu ziemskiego do prezesa sądu okręgowego o delegowanie, lub do Ministra Reform Rolnych o wyznaczenie nowego członka lub zastępcy.

§ 9. 1. Posiedzenia komisji uwłaszczeniowej zwołuje przewodniczący. Członek komisji w razie niemożności przybycia na posiedzenie winien zawiadomić swego zastępcę o dniu posiedzenia komisji. Zastępcy biorą udział w posiedzeniach tylko w przypadku nieobecności członków, których zastępują.

2. Z każdego posiedzenia winien być spisany protokół. Do spisania protokołu przewodniczący wyznacza urzędnika. Protokół podpisuje tylko przewodniczący i urzędnik, spisujący protokół.

3. Sprawy na posiedzeniach referuje przewodniczący, lub jeden z członków komisji na podstawie porozumienia z przewodniczącym.

§ 10. 1. Członkowie komisji uwłaszczeniowej i ich zastępcy, o ile nie są urzędnikami państwowymi, ani sędziami, składają na ręce przewodniczącego przyrzeczenie treści następującej:

„Przyrzekam, że na powierzonym mi stanowisku członka (zastępcy członka) komisji uwłaszczeniowej przyczynić się będę w swym zakresie działania ze wszystkich sił do sprawiedliwego i bezstronnego wykonania przepisów prawa, obowiązki swego urzędu spełniać będę gorliwie i sumiennie, a tajemnicy urzędowej dochowam”.

2. Przyrzeczenie to winno być wypowiedziane głośno, a treść jego podpisana przez przyjmującego i składającego przyrzeczenie z uwidocznieniem daty złożenia przyrzeczenia.

§ 11. Członkowie komisji, względnie ich zastępcy, otrzymują za posiedzenia wynagrodzenie w wysokości diet, przysługujących urzędnikom państwowym w VIII st. st., ponadto zamiejscowi otrzymują zwrot kosztów przejazdu furmanką, według taryfy miejscowej, a w razie konieczności przejazdu kolejną zwrot kosztów biletu II klasy.

§ 12. Nadzór nad tokiem spraw komisji uwłaszczeniowej należy do właściwych okręgowych urzędów ziemskich.

Do art. 8.

§ 13. 1. Podania do komisji uwłaszczeniowej winny być składane w tym powiatowym urzędzie ziemskim, przy którym urzęduje komisja.

2. Podania ustne winny być w powiatowym urzędzie ziemskim wciągane do protokołu z zachowaniem ogólnych przepisów, obowiązujących urzędy ziemskie przy przyjmowaniu podań ustnych.

§ 14. Za datę wniesienia podania uznaje się datę jego złożenia w powiatowym urzędzie ziemskim względnie datę nadania do urzędu pocztowego.

§ 15. Właściciel majątku, który stawia wniosek o uwłaszczenie kilku użytkowników, winien do podania załączyć tyle odpisów, ile jest osób, o których uwłaszczenie prosi. Wniosek o uwłaszczenie kilku spadkobierców jednego użytkownika może być złożony w jednym egzemplarzu.

§ 16. Przewodniczący komisji uwłaszczeniowej, po zbadaniu podania użytkownika lub wniosku właściciela o uwłaszczenie, wzywa użytkownika w celu wypełnienia kwestionariusza według wzoru, ustalonego w załączniku do rozporządzenia niniejszego, a następnie po uzupełnieniu podania w miarę możliwości dokumentami, znajdującymi się u stron, niezwłocznie kieruje sprawę na posiedzenie komisji.

Do art. 9, 10 i 11.

§ 17. 1. Wdrożenie postępowania uwłaszczeniowego komisja uwłaszczeniowa stwierdza w drodze odrębnej decyzji, powziętej na posiedzeniu jawnym. Na tem samym posiedzeniu może być przeprowadzona rozprawa i wydane orzeczenie.

2. W przypadku wycofania podania przez użytkownika lub wniosku przez właściciela, decyzja komisji może zapaść na posiedzeniu niejawnym, o ile strona przeciwna nie żąda uwłaszczenia. Po powzięciu decyzji o wdrożeniu sprawa nie ulega umorzeniu.

§ 18. Komisja uwłaszczeniowa nie wdraża postępowania, gdy z treści podania użytkownika lub wniosku właściciela oraz kwestionariusza, wypełnionego w myśl § 16 i innych dokumentów, złożonych przez strony w sprawie, wynika w sposób niewątpliwy:

- a) że grunty, o których uwłaszczenie chodzi, leżą w granicach miasta lub miasteczka w rozumieniu art. 1;
- b) że grunty, dzierżawione przez osobę, należąca do kategorii osób, wymienionych w art. 4, przewyższają swym obszarem normy maksymalne, ustalone w p. d art. 1;

lub c) że długoletni dzierżawca (art. 4), o którego uwłaszczenie chodzi, posiada własną ziemię o obszarze, przekraczającym normy maksymalne, ustalone w cz. 1, 5 i 7 art. 50 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z r. 1926 Nr. 1, poz. 1).

Decyzję o niewdrożeniu postępowania powzięcie komisja na posiedzeniu jawnym.

§ 19. Do postępowania uwłaszczeniowego w komisji uwłaszczeniowej i w okręgowej komisji ziemskiej mają zastosowanie odpowiednie przepisy rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dnia 12 marca 1924 r., wydane w porozumieniu z Ministrami Sprawiedliwości, Rolnictwa i Dóbr Państwowych oraz Spraw Wewnętrznych w sprawie wykonania ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o zakresie działania Ministra Reform Rolnych i organizacji urzędów i komisji ziemskich (Dz. U. R. P. z r. 1924 Nr. 28, poz. 281), w szczególności §§ od 3 do 13 i od 23 do 36 włącznie, o ile rozporządzenie niniejsze nie stanowi odmiennie.

§ 20. Przeciwno dowodom piśmiennym, złożonym przez jedną ze stron, nie może być stosowany dowód ze świadków lub biegłych. Jednakże komisja uwłaszczeniowa lub okręgowa komisja ziemska może niezależnie od dowodów, złożonych przez strony, przeprowadzać dochodzenie z urzędu.

§ 21. Komisja uwłaszczeniowa w decyzji o wdrożeniu postępowania lub w innej decyzji, która może być powzięta na posiedzeniu niejawnym, może upoważnić przewodniczącego lub członków komisji do przeprowadzenia z ramienia komisji czynności poszczególnych, jako to — zbadanie sprawy na gruncie, zbadanie, czy zachodzą okoliczności, przewidziane w art. 23, przeprowadzenie szacunku budynków, badanie świadków i biegłych, przeprowadzenie wyraźnego opisanie granic działki i t. p.

§ 22. Treść dobrowolnego układu winna być wyraźna i nie budzić wątpliwości. Układ dobrowolny winien zawierać:

- 1) datę i miejsce zawarcia układu,
- 2) imiona i nazwiska układających się stron,
- 3) nazwę majątku, z którego uwłaszczoną jest działka i miejsce jego położenia (gmina, pow.),
- 4) wyraźny obszar uwłaszczonej działki i jej granicę,
- 5) cenę nabycia z zastrzeżeniem, że cena nabycia złożona będzie do sądu dla wydania komu z prawa należy.

§ 23. Układ polubowny może być zawarty przed komisarzem ziemskim lub notariuszem również przed wniesieniem podania o uwłaszczenie. W razie przedstawienia układu polubownego do zatwierdzenia komisja uwłaszczeniowa wdraża postępowanie w trybie § 17 i na tem samym posiedzeniu może wydać orzeczenie w sprawie zatwierdzenia układu, o ile sprawa nie wymaga uzupełniających dowodów i wyjaśnień, poza złożonymi przez strony.

§ 24. Protokół dobrowolnego układu, zawieranego wobec komisji uwłaszczeniowej, winien być odczytany stronom, przez nie przyjęty i podpisany w obecności komisji.

§ 25. Przed powzięciem orzeczenia komisja uwłaszczeniowa winna zbadać, czy nie zachodzą okoliczności przewidziane w art. 23.

§ 26. Sentencja winna czynić zadość wymaganiom p. a — d włącznie art. 11 oraz art. 13. Sentencja winna być przytoczona w dosłownym brzmieniu w końcu motywowanego orzeczenia.

§ 27. 1. Obszar uwłaszczanej działki oraz jej granice należy podać w orzeczeniu (sentencji) wyraźnie.

2. W razie niemożności wyraźnego ustalenia obszaru uwłaszczanej działki na podstawie posiadanych przez komisję dokumentów lub na podstawie zgodnego oświadczenia stron — komisja uwłaszczeniowa może zażądać od strony, na wniosek której zostało wszczęte postępowanie uwłaszczeniowe, przedstawienia dowodów pomiarowych i w tym przypadku dopiero po przedstawieniu dowodów wyda orzeczenie. Koszty pomiarów ponoszą obie strony po połowie.

§ 28. Umotywowane orzeczenie podpisuje przewodniczący; odpis umotywowanego orzeczenia winien być wysłany stronom najpóźniej w ciągu 14 dni po ogłoszeniu sentencji orzeczenia.

§ 29. 1. Zaświadczenie o uprawomocnieniu się orzeczenia komisji uwłaszczeniowej wydaje przewodniczący komisji uwłaszczeniowej, po uprzednim nałożeniu na oryginał orzeczenia klauzuli prawomocności.

2. Zaświadczenia o wykonalności orzeczenia okręgowej komisji ziemskiej wydaje przewodniczący komisji uwłaszczeniowej.

3. Zaświadczenie winno być zaopatrzone przez wystawiającego podpisem oraz pieczęcią i posiadać liczbę dziennika, datę oraz stempel komisji uwłaszczeniowej.

4. Odbiór zaświadczenia winien być potwierdzony na piśmie.

Do art. 12.

§ 30. Wysokość rocznego czynszu, który obowiązywał czynszowników w r. 1913, wysokość rocznej tentyt dzierżawnej, która obowiązywała wolnych ludzi i osoby, oznaczone w p. c art. 1 w dniu 16/4 czerwca 1903 roku oraz długoletnich dzierżawców w r. 1913 udowodnić winni użytkownicy zapomocą dowodów piśmiennych, a w przypadku ich braku — na podstawie zeznań świadków i biegłych z zachowaniem jednak postanowień § 20.

§ 31. Jeżeli dzierżawcy, wymienieni w p. b art. 4, zapłacili właścicielowi zaliczkę na kupno użytkowanej ziemi, winni oni udowodnić wysokość uiszczonej zaliczki.

§ 32. Do przeliczenia sum rublowych na złote (ust. 3 i 4 art. 12) należy przyjąć mnożną 4,58.

§ 33. Wartość budynków lub materiałów (ust. 2 art. 12), o ile strony nie dojdą do zgody co do ceny, ustala się według cen miejscowych, istniejących w czasie dokonywania oszacowania przez komisję uwłaszczeniową.

Do art. 13.

§ 34. Układ dobrowolny w sprawie zlikwidowania praw do korzystania z nieobjętej uwłaszczeniem części majątku dotychczasowego właściciela, wpływających z tytułu prawnego, uzasadniającego

uwłaszczenie, może być zawarty równocześnie z układem dobrowolnym o uwłaszczeniu, lub przed tym układem. W przypadkach, gdy strony dojdą do porozumienia w sprawie dobrowolnego układu o uwłaszczeniu, jednak nie porozumieją się co do dobrowolnego zlikwidowania prawa do korzystania z nieobjętej uwłaszczeniem części majątku dotychczasowego właściciela, w układzie dobrowolnym o uwłaszczeniu należy ustalić istnienie tych praw oraz ich rozmiar.

§ 35. Istnienie i rozmiar praw do korzystania z nieobjętej uwłaszczeniem części majątku dotychczasowego właściciela winien udowodnić użytkownik. Ponadto komisja uwłaszczeniowa ma prawo przeprowadzać w tej mierze dochodzenie z urzędu.

§ 36. Ustalenie wartości wykonywania przez dzierżawców wymienionych p. c. art. 4, prawa do korzystania z nieobjętej uwłaszczeniem części majątku dotychczasowego właściciela dokona komisja uwłaszczeniowa na podstawie rzeczywistej użytkowej wartości wykonywania tych praw, posługując się cenami miejscowymi i opinią biegłych.

§ 37. Stwierdzenie i ujawnienie w charakterze służebności praw wodopoju, przejazdu i przepędu bydła należy zamieścić w orzeczeniu o uwłaszczeniu.

Do art. 14.

§ 38. Niemożność wypłacenia przez użytkownika jednorazowo całej ceny szacunkowej uwłaszczanych gruntów stwierdza komisja uwłaszczeniowa na skutek podania uwłaszczonemu po zasięgnięciu protokólnie stwierdzonej opinii co najmniej dwóch ludzi miejscowych, oraz piśmiennej opinii miejscowych władz gminnych.

§ 39. 1. Wniosek w sprawie przyznania użytkownikowi kredytu na zasadach art. 72 dla uwłaszczonych na gruntach państwowych i 73 dla uwłaszczonych na innych gruntach z ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z r. 1926 Nr. 1, poz. 1) komisja uwłaszczeniowa ustala w odrębnej decyzji na posiedzeniu niejawnem po stwierdzeniu niemożności wypłacenia przez użytkownika jednorazowo całej ceny szacunkowej.

2. We wniosku komisji winna być podana wysokość kredytu, umożliwiającego jednorazowe zapłacenie całej ceny nabycia oraz uzasadnienie zgłoszenia wniosku i wysokość kredytu.

3. Odpis tej decyzji przewodniczący komisji przesyła:

- a) gdy chodzi o uwłaszczonych na gruntach państwowych—do okręgowego urzędu ziemskiego,
- b) gdy chodzi o uwłaszczonych na innych gruntach—do Państwowego Banku Rolnego. Jednocześnie przesyła do uwłaszczonemu za wiadomienie o tem, zawierające datę oraz liczbę pisma, przy którym został przesłany odpis decyzji.

4. Gdyby z realizacji pożyczki Państwowego Banku Rolnego, udzielonej w listach zastawnych została otrzymana mniejsza kwota, niż przewidywał wniosek komisji uwłaszczeniowej, Państwowy Bank Rolny przesyła do okręgowego urzędu ziemskiego odpis wniosku komisji uwłaszczeniowej wraz z zawiadomieniem o wysokości przyznanej przez Państwowy Bank Rolny pożyczki w listach zastawnych w celu przyznania przez okręgowy urząd ziemski dodatkowego kredytu z funduszu zapomóg i kredytu ulgowego do wysokości, przewidzianej we wniosku komisji uwłaszczeniowej.

5. Okresy spłaty pożyczek z funduszu zapomóg i kredytu ulgowego oraz należności zakredytowanych na mocy art. 72 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej winny być ustalane w zależności od stanu majątkowego uwłaszczanych przy zachowaniu zasady, że półroczna rata nie może być mniejsza od 20 złotych.

Do art. 15.

§ 40. Odwołanie od orzeczenia lub decyzji o niewdrożeniu postępowania może być zgłoszone na piśmie i ustnie. W tym ostatnim przypadku mają zastosowanie przepisy cz. 2 § 13. Odwołanie wniesione po upływie terminu właściwego, przewodniczący komisji uwłaszczeniowej wnosi na posiedzenie niejawnem komisji uwłaszczeniowej, która orzeknie o niedopuszczalności odwołania. Od decyzji tej służy stronie prawo odwołania się do okręgowej komisji ziemskiej w ciągu 7 dni po doręczeniu decyzji.

§ 41. Przewodniczący komisji uwłaszczeniowej odwołanie, wniesione we właściwym terminie, wraz z aktami sprawy przesyła do okręgowej komisji ziemskiej przez okręgowy urząd ziemski, który po przygotowaniu sprawy pod względem prawnym i faktycznym, a w razie potrzeby po zażądaniu uzupełnienia odwołania, przekazuje sprawę okręgowej komisji ziemskiej.

Do art. 16.

§ 42. 1. Okręgowa komisja ziemska przesyła do powiatowego urzędu ziemskiego odpisy swych umotywowanych orzeczeń dla doręczenia stronom. Powiatowy urząd ziemski doręcza stronom przesłany odpis orzeczenia okręgowej komisji ziemskiej w trybie art. 19 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 706).

2. Skargi na orzeczenie okręgowej komisji ziemskiej winny być składane do Najwyższego Trybunału Administracyjnego z zachowaniem postanowień ustawy z dnia 3 sierpnia 1922 roku o Najwyższym Trybunale Administracyjnym (Dz. U. R. P. z r. 1926 Nr. 68, poz. 400). Odpisy orzeczeń okręgowej komisji ziemskiej, doręczane stronom, winny być opatrzone pouczeniem co do trybu i terminu zaskarżenia do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Do art. 17.

§ 43. Dla przepisania tytułu własności w księgach wieczystych mogą być zgłoszone do wydziału hipotecznego, jako dowód nabycia prawa własności przez użytkownika:

- a) odpis orzeczenia komisji uwłaszczeniowej wraz z zaświadczeniem przewodniczącego komisji uwłaszczeniowej o uprawomocnieniu się orzeczenia, wydanem w myśl ust. 1 § 29 albo
- b) odpis orzeczenia okręgowej komisji ziemskiej wraz z zaświadczeniem przewodniczącego komisji uwłaszczeniowej, o wykonalności orzeczenia okręgowej komisji ziemskiej, wydanem w myśl ust. 2 § 29.

Do art. 19.

§ 44. Za podstawę do wniesienia ostrzeżenia (adnotacji) służy decyzja o wdrożeniu postępowania uwłaszczeniowego.

Do art. 20.

§ 45. Żądanie wydania zaświadczenia, przewidzianego w ust. 2 art. 20, może nastąpić równocześnie ze złożeniem podania o uwłaszczenie. Żądanie to może być zgłoszone na piśmie lub ustnie z zastosowaniem postanowień cz. 2 § 13.

Przewodniczący komisji uwłaszczeniowej lub okręgowej komisji ziemskiej w toku postępowania uwłaszczeniowego od chwili zapadnięcia decyzji o wdrożeniu postępowania aż do chwili uprawomocnienia się orzeczenia o nieprzyznaniu użytkownikowi prawa do uwłaszczenia — winien żądane zaświadczenie wydać niezwłocznie. Treść zaświadczenia nie wiąże komisji uwłaszczeniowej przy rozważaniu sprawy o uwłaszczeniu i w niczem nie przesądza treści orzeczenia o uwłaszczeniu.

§ 46. Zawieszenie powództwa, w myśl ostatniego ustępu art. 20, nie służy użytkownikom, którzy:

- a) nie uiszczają przypadających na nich opłat w odpowiednich terminach, jednak powództwa, oparte na niewiszczeniu opłat za czas do dnia 24 stycznia 1929 roku, ulegają zawieszeniu;
- b) wprowadzają na użytkowanych gruntach urządzenia handlowe lub przemysłowe;
- c) dewastują majątek.

Do art. 22.

§ 47. Właściciel uwłaszczanych gruntów w przypadku, gdy domagać się będzie zastosowania do niego postanowień art. 22, winien złożyć tej komisji uwłaszczeniowej, która ma orzec o wyłączeniu z wyłączenia odpowiedniego obszaru oświadczenia o wszystkich, posiadanych przez niego nieruchomościach ziemskich na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, względnie o nieposiadaniu na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej innej nieruchomości ziemskiej, prócz uwłaszczanej. Oświadczenie to winno być zaopatrzone podpisem właściciela należycie uwierzytelnionym.

§ 48. Wykluczenie z uwłaszczenia działki, potrzebnej dla zachowania przez właściciela obszaru, nieprzekraczającego norm maksymalnych, nie może nastąpić przed wydaniem orzeczeń o uwła-

szczeniu wszystkich gruntów tego właściciela, do których ustawa z dnia 20 czerwca 1924 roku ma zastosowanie.

§ 49. W przypadku konieczności zastosowania przepisów art. 22 komisja uwłaszczeniowa przed wydaniem orzeczenia o zwolnieniu od uwłaszczenia gruntu na mocy tegoż art. 22 winna się porozumieć z urzędami ziemskimi i otrzymać od nich oświadczenie, wskazujące obszar, odpowiadający wymaganiom ustępu 2 art. 22, którego objęcie przez dzierżawcę jest faktycznie natychmiast możliwe. Przed otrzymaniem takiego oświadczenia art. 22 nie może być zastosowany.

§ 50. Komisja uwłaszczeniowa, orzekając o zwolnieniu od uwłaszczenia działki, winna ustalić cenę, za jaką dzierżawca tej działki ma prawo nabyć odpowiedni obszar gruntu, wskazany w temże orzeczeniu.

Do art. 23.

§ 51. 1. Zgodę na przeniesienie budynków trwałych winien użytkownik wyrazić na piśmie lub ustnie do protokołu.

2. Niewyrażenie zgody przez użytkownika na przeniesienie trwałych budynków z jednej działki nie stanowi przeszkody do wyznaczenia użytkownikowi zamiast pozostałych działek niezabudowanych odpowiednika pod względem gospodarczym na gruntach tegoż właściciela w innym miejscu.

3. Komisja uwłaszczeniowa winna ustalić termin na przeniesienie budynków. Termin ten winien być wskazany w orzeczeniu.

4. Termin na przeniesienie budynków nie może być dłuższy ponad trzy lata.

§ 52. 1. Za trwałe budynki w rozumieniu art. 23 należy uważać budynki murowane.

2. Posiadanie choć jednego budynku murowanego należy uważać za posiadanie budynków trwałych.

§ 53. Uzyskanie kredytu na przeniesienie budynków skutecznia się w trybie rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dnia 14 stycznia 1927 roku wydanego w porozumieniu z Ministrem Skarbu o państwowej pomocy kredytowej przy scalaniu gruntów (Dz. U. R. P. Nr. 6, poz. 36), zmienionego rozporządzeniem z dnia 10 stycznia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 90).

§ 54. Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia traci moc obowiązująca rozporządzenie Ministra Reform Rolnych, wydane w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości z dnia 29 kwietnia 1925 roku (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 457).

§ 55. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*

Minister Sprawiedliwości: *St. Car*

Załącznik do § 16 rozp. Min. Ref.
Rol. w poroz. z Min. Sprawiedl. z dn.
28 marca 1929 r. (poz. 267).

KWESTJONARJUSZ

Do repertorium Komisji Uwłaszczeniowej przy Po-
wiatowym Urzędzie Ziemijskim w.....
Nr.....

1. Imię i nazwisko użytkownika
2. Użytkownik zamieszkuje w
gm. pow.
3. Użytkuje grunty majątku (kolonji)
gm. pow.
własność (imię i nazwisko)
4. Właściciel zamieszkuje w
gm. pow.
5. W ilu działkach użytkownik użytkuje grunty.
Opisać ściśle granice 1. każdej działki.
2.
i t. d.
6. O obszarze ogólnym
Powyższy obszar stwierdzony być może:
(plany, dokumenty)
7. Użytkuje grunty w charakterze (b. czynszowni-
ka, b. wolnego człowieka, długoletniego dzier-
żawcy, użytkownika — p. c art. 1)
8. Użytkuje z mocy:
I. Umowy pisemnej (jakiej, notarialnej, pry-
watnej, data)
II. Ustnej (z kim, data)
III. Decyzji sądu (kiedy i jakiej)
IV. Decyzji władz (jakich, z jakiej daty)
9. Czy umowę zawarł osobiście użytkownik
lub zawarł (taki to)
od którego petent nabył prawa
w drodze (kupna, sprzedaży, spadku i t. p.)
kiedy
dowodem czego jest
10. Czy obszar i granice posiadania faktycznego
zgodne są z umową
11. Czy umową objęte zostały zakłady przemysło-
we i handlowe i jakie
12. Jakie prawa poza użytkowaniem gruntów słu-
żą użytkownikowi (wypas, przegon, wodopój
i t. p.)
13. Na jakiej podstawie
14. Czy w umowie zastrzeżono prawo wykupu przez
użytkownika gruntów
15. Jaka cena umówiona za użytkowanie lub do
jakich świadczeń zobowiązany użytkownik
(obecnie i w czasie służącym za podstawę okre-
ślenia ceny wykupu)
16. Czy użytkownik posiada budynki na użytkowa-
nej ziemi . . . jakie i z jakiego materiału
(dom mieszkalny, stodoły i t. p.)
ile czyim kosztem postawione
z czyjego materiału
i kiedy
17. Wiele użytkownik posiada (koni, krów, owiec,
świń — rubrykę tę wypełnia się o ile podanie
o uwłaszczenie składa użytkownik)
18. Czy użytkownik posiada własne grunty i gdzie
(miejsce, gmina i powiat)
o obszarze ogólnym
19. Komu uiszczał użytkownik tenotę dzierżawną
lub czynsz (właścicielowi, do sądu, do Kasy
Skarbowej)
20. Czy była przerwa w uiszczaniu tenoty dzierżaw-
nej, lub czynszu (o ile była, to dlaczego)
21. Na dowód uiszczenia tenoty dzierżawnej, lub
czynszu użytkownik może przedstawić (kwity
z jakiego czasu i t. p.)
22. Jakie dokumenty (patrz specyfikacja p. 24 ni-
niejszego kwestjonariusza) na poparcie powyż-
szych okoliczności posiada użytkownik, a jakie
właściciel
23. Jakie z powyższych okoliczności, wobec braku
dokumentów, mogą być udowodnione świadka-
mi, jacy świadkowie (imię, nazwisko i miejsce
zamieszkania), jaką okoliczność każdy z poda-
nych świadków może stwierdzić

24. Jakie dokumenty przez podpisanego zostały złożone do podania o uwłaszczenie
- a) Podstawa użytkowania: (umowy, decyzje i t. p.)
 - b) Plany i dowody stwierdzające obszar:
 - 1) gruntów użytkowanych
 - 2) gruntów własnych
 - c) Dowody własności (użytkownika)
 - d) Kwity (lub inne dowody wpłaty)

Dnia . . . m . . . , 19 . . . roku.

Podpis petenta (właściciel użytkownik)

Podpis sekretarza Powiatowego Urzędu
Ziemińskiego
